

Et flagg blir til

AV GRO WOLLEBÆK, RESSURSLÆRER FOR NYSGJERRIGER | PUBLISERT 23. APR. 2024 | OPPDATERT 10. MAI 2024

Gå rett til [3.-4. trinn](#), [1.-2. trinn](#) eller [løsning](#)

5.-7. trinn

Et flagg blir til

Et norsk flag plassert i snøen på fjellet

Bilde: Shutterstock

Unionsoppløsning

Året 1814 ble et vendepunkt i norsk historie. Den dansk-norske unionen gikk i oppløsning. Norge fikk sin egen grunnlov på Eidsvoll. Dette feirer vi fortsatt på 17. mai.

Selvstendig flagg

Det norske folket var fornøyd med å få ny grunnlov. Nå ville de også ha et eget flagg. I 1814 vurderte den danske kongen Christian Frederik et forslag som gikk ut på at det norske flagget skulle være grønt med et grått kors i midten. Farger grått og grønt skulle symbolisere Norge med alle fjellene og de grønne skogene. Dette forslaget fikk Fredrik Meltzer stoppet.

Flagget tar form

I 2010 ble tippoldebarnet til Fredrik Meltzer intervjuet i NRK. Han sa da at det var Fredrik Meltzers 10 år gamle sønn, Gerhard, som kom med ideen til det nye flagget. Det hadde jo vært morsomt om det stemte. Noen mener at dette ikke kan være riktig, da faren ikke var sammen med sin sønn på tidspunktet nytt flagg ble diskutert. Meltzer dro til Christiania allerede i mars og ble der til august. Kanskje far og sønn hadde tegnet flagg før denne reisen og tegnet sammen? De i hvert fall en morsom historie at et barn var med på å lage flagget som vaier så fint i barnetogene. Uansett fikk Meltzer stoppet et forslag som prins Christian Frederik vurderte i 1814 om at det norske flagget skulle være grønt med et grått kors i midten. Forslagsgiverne mente at grått og grønt skulle symbolisere Norge med sine mange fjell og grønne skoger.

Rødt, hvitt og blått

Fredrik Meltzer valgte fargene rødt, hvitt og blått fordi det minnte han på andre land som hadde kjempet for friheten. Frankrike hadde kjempet for frihet, likhet og brorskap. USA fikk sin uavhengighet og prinsippene om frihet og rettferdighet. Selv Storbritannia, med sin fortid som kolonimakt, sto for demokrati. Meltzer ville at Norge skulle starte nytt som et fritt og selvstendig land.

Skandinavisk tilhørighet

I tillegg ville Meltzer ha et flagg med kors i midten, etter skandinavisk tradisjon. Han mente at et rødt flagg med et hvitt kors ville minne om Danmark, og blåfargen ville være en fin hilsen til vår nye union med Sverige.

Fra dansk til norsk

Dessuten ville det bli enkelt for dem som allerede hadde et dansk flagg og bare sy på et kors i midten med blått stoff. Gamledager laget folk flaggene sine selv, derfor var det viktig at det nye flagget ble lett å sy.

Kongens godkjenning

Etter at Stortinget hadde bestemt seg for Fredrik Meltzers flaggforslag, måtte de få godkjenning fra kongen. På den tiden var Norge i union med Sverige, så det var den svenske kongen, Karl Johan som hadde det siste ordet. Heldigvis falt flagget i smak hos kongen. Han ga sin godkjennelse, og slik fikk Norge sitt nye flagg.

Design

Det er ingen regler for hvordan et flagg skal se ut. Valget av farger, symboler og design er opp til hvert enkelt land. De fleste velger imidlertid farger eller symboler som har historisk eller kulturell betydning for landet. Det er i tillegg vanlig velge kryss, striper og stjerner.

Farger

Rød er den mest brukte fargen, og den brukes på 74 prosent av alle nasjonale flagg. Hvitt og blått er også vanlige. Det kommer på henholdsvis andreplass med 71 prosent og tredjeplass med 50 prosent av flaggene. Lilla er en av de minst brukte fargene i nasjonale flagg rundt om i verden.

Oppgaver

1. Hvor og når fikk Norge sin egen grunnlov?
2. Hva feirer vi i Norge på 17.mai?
3. Hvem foreslo det norske flagget som ble valgt i 1821?
4. Hvilke land inspirerte Melzer i utviklingen av det norske flagget?
5. Hvorfor var det viktig for Fredrik Meltzer å inkludere et kors i flaggets design?
6. Hvem måtte gi sin godkjenning før det nye, norske flagget kunne brukes?
7. Hvordan kunne folk gjøre om det danske flagget til å bli norsk?
8. Hvilken farge er mest brukt på flagg rundt om i verden?
9. Hvorfor tror du det var viktig for Norge å ha sitt eget flagg?
10. Det norske flagget er i en bestemt størrelse. Tegn flagget riktig på et eget ruteark.

Sammenlign størrelsen på de ulike nordiske flaggene:

- Hvilken form har disse flaggene?
- Tell og tegn disse flaggene på ruteark. Fargelegg dem.
- Lag flaggene i Minecraft.

3.–4. trinn

Et flagg blir til

Et norsk flag plassert i snøen på fjellet

Bilde: Shutterstock

Unionsoppløsning

Året 1814 ble et vendepunkt i norsk historie. Den dansk-norske unionen gikk i oppløsning. Norge fikk sin egen grunnlov på Eidsvoll. Dette feirer vi fortsatt på 17. mai.

Et eget flagg

Det norske folket var fornøyd med ny grunnlov. Nå ville de også ha et eget flagg. I 1814 fikk den danske kongen Christian Frederik et forslag om at det norske flagget skulle være grønt med et grått kors i midten. Dette forslaget fikk Fredrik Meltzer stoppet.

Flagget tar form

I 1821 kom Fredrik Meltzer med et nytt forslag som kong Karl Johan godkjente. Dette flagget ble Norges nye flagg.

Rødt, hvitt og blått

Da flagget skulle designes var det viktig for Fredrik Meltzer at flagget var i frihetens farger – rødt, blått og hvitt. Det hadde han sett at Frankrike, USA og Storbritannia brukte.

Skandinavisk tilhørighet

Han ville også ha et flagg med kors i midten, etter skandinavisk tradisjon. Han mente at et rødt flagg med et hvitt kors ville minne om Danmark, og blåfargen ville være en fin hilsen til vårt nye samarbeid med Sverige.

Fra dansk til norsk

For de som allerede hadde et dansk flagg, ble det enkelt å sy på et blått kors av stoff i midten. I gamledager laget folk flaggene sine selv, og derfor var det viktig at det nye flagget var lett å sy.

Farger

Mange land liker å bruke rødt, hvitt og blått på flaggene sine. Rødt er den fargen som brukes mest på flagg. Nesten ti fire flagg har litt rødfarge på seg! Hvitt og blått er også populære farger. Lilla farge er ikke vanlig å bruke på flagg.

Oppgaver

- Hvor og når fikk Norge sin egen grunnlov?
- Hva feirer vi i Norge på 17.mai?
- Hvem foreslo det norske flagget som ble valgt i 1821?
- Hvilke land inspirerte Meltzer i utviklingen av det norske flagget?
- Hvorfor var det viktig for Fredrik Meltzer å inkludere et kors i flaggets design?
- Hvordan kunne folk gjøre om det danske flagget til å bli norsk?
- Hvilken farge er mest brukt på flagg rundt om i verden?
- Hvorfor tror du det var viktig for Norge å ha sitt eget flagg?
- Fargelegg flagget.

Sammenlign størrelsen på de ulike nordiske flaggene:

- Hvilken form har disse flaggene?
- Tell og tegn disse flaggene på ruteark. Fargelegg dem.
- Lag flaggene i Minecraft.

1.-2. trinn

Et flagg blir til

Et norsk flag plassert i snøen på fjellet

Bilde: Shutterstock

I 1814 fikk Norge sin grunnlov.

Vi har fest på 17. mai.

Det er Norges bursdag.

Norge ville ha eget flagg.
Det er rødt, hvitt og blått.

Den svenske kongen likte flagget og sa ja!

Disse fargene brukes mest på flagg.
Lilla brukes nesten ikke.

Oppgave

Fargelegg det norske flagget.

Løsning

- Hvor og når fikk Norge sin egen grunnlov?**
Norge fikk sin egen grunnlov i 1814 på Eidsvoll.
- Hva feirer vi i Norge på 17.mai?**
På 17. mai feirer vi at vi fikk selvstendighet og egen grunnlov.
- Hvem foreslo det norske flagget som ble valgt i 1821?**
Det var Fredrik Meltzer som foreslo det nye flagget. I ettertid har det kommet frem at det kanskje var hans 10 år gamle sønn, Gerhard, som tegnet utkastet.
- Hvilke land inspirerte Melzers i utviklingen av det norske flagget?**
Det var flere land som inspirerte Melzer i form og farge. Særlig Frankrike, USA og Storbritannia ga han fargene rødt, hvitt og blått. Men også Danmark og Sverige var med på å forme det norske flaggets utseende.
- Hvorfor var det viktig for Fredrik Meltzer å inkludere et kors i flaggets design?**
Meltzer inkluderte et kors slik at vi ville minnes årene som dansk. I tillegg tenkte han miljøvennlig og foreslo at de som allerede hadde et dansk flagg bare kunne sy på et blått kors.
- Hvem måtte gi sin godkjenning før det nye norske flagget kunne brukes?**
Det norske flagget ble først valgt ut av det norske storting før det måtte godkjennes av den svenske kongen Karl Johan.
- Hvordan kunne folk gjøre om det danske flagget til å bli norsk?**
Det danske flagget kunne gjøres om ved å sy på et blått kors.
- Hvilken farge er mest brukt på flagg rundt om i verden?**
Den fargen som er mest brukt i verden på flagg, er rødt.
- Hvorfor tror du det var viktig for Norge å ha sitt eget flagg?**
Norge hadde i mange år vært i union og underlagt et annet lands regler og styre. Norge ville frigjøre seg fullstend og et flagg er et viktig symbol på selvstendighet.
- Tegn flagget riktig på et eget ruteark.** Det norske flagget er i en bestemt størrelse. Vannrett 6, 1, 2, 1, 12 Loddrett 2, 1,6

Meldinger ved utskriftstidspunkt 13. mars 2025, kl. 22.40 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.